1

श्रीगणेशाय नमः ॥ पौषाश्विन्योः साध्यपित्रोस्तथा वै ज्येष्ठामू
लयोः अन्तराले चेद्घट्यः त्याज्यं जन्म निसर्वदा ॥१॥ अभुक्तमू
लमित्येतन्नत्र जातं शिशुं त्यजेत् ॥ रेवत्यां जन्म ह्युषासाः अश्विन्यां
मन्थरस्तथा ॥२॥ सहदेवस्तु सर्पाख्ये मघायामश्ववंहनः ॥ ज्ये
ष्ठर्क्षे नारको जज्ञे मूले चैव नरान्तकः ॥३॥ बाणो विरोचनश्चैव त
था वै मागधेश्वरः ॥ सहस्रार्जुनराजा च तथा च त्रिपुराधिपः ॥
॥४॥ रावणो नाम दैत्येन्द्रः ॥ दोषजातान् समं गतः ॥ अष्टवर्षान्तरालेऽपि सर्वे
षिविपदं गताः ॥५॥ तस्मादेतच्च नक्षत्रे प्राज्जन्म पोषो भवेत् ॥ न[illegible]
त्वा तु धरायां चैव निःक्षिपेत् ॥ मे[illegible] परित्यक्तापान्मंगलं नैव कारयेत्

गृहीत्वा ग्राजकस्य जन्मस्थानोपविश्य मंगलंपठेत् ततो बालकं ज
नयित्री गंगाजलमिश्रितेन पंचगव्येन स्नात्वा न खट्टेरुदनादिक
संस्कारान्कृत्वा चूडकादिभिः सर्वांगमलंकृत्वा। प्रतापौष चैत्रा
२ दिदिनेषु मासेषु रिक्तामावास्यांतिथ्यां शनिनिर्दोषेपि भद्रादिषु
॥२॥ अभुक्तमूलो जातस्तदेव देवोच्चिवं कृत्वा चूडिकाधारणा
मेव प्रशस्तं सौभाग्यालंकारं विना नैव शान्तिं न भवि ॥२॥
ष्यति स्थानभ्रष्टकृशान्तिः धात्र्य वेरणीवधार जोपादौ प्रणम्या
गत्य ग्रंथिबन्धनं कृत्वा स्वस्त्याहवाचनं कृत्वा संकल्पं कुर्यात्
ॐ अद्येत्यादि देशकालौ स्मृत्वा ममबालकस्य पयोगात्

गानंवाद्यंचरत्नांचनृत्यादिंचोत्सवंतथा नम्॥६॥ चित्रकारंकज्जलस्यचिल्लपत्रेण
रक्षराम्॥ गृहस्यदेहलीद्वारे अग्निस्थापनवर्जितम्॥७॥ दानंचनि
षिद्धः कार्य्यं ब्राह्मणानांचभोजनम्॥ भोजनंबान्धवानांचगोत्रि
णांनिमंत्रणम्॥८॥ जन्मवासरमारभ्यसप्तविंशद्दिनानिच
यद्दिनेतस्यनक्षत्रंतद्दिनेपूजनंचरेत्॥९॥ निराहारःसपत्नीकःप्रातःस्ना
नंविधायच॥ यद्देशेजन्मजातस्तुतद्देशेहवनंकरोत्॥१०॥ शतौषधी
मूलमन्दंचरत्नैःसद्बीजगर्भैःकलशैःसमंत्रैःअभ्यंगेनपित्रीपितृ
बालकानांस्नानंप्रभार्य्यासहहोमदानैः॥११॥ अथप्रयोगः॥
यजमानःस्नात्वाश्वेतवस्त्रधृतोपवीतोन [illegible] मात्यादीनि

सूर्यादिनवग्रहइष्टदेवकुलदेवग्रामदेवतादीनां पूजनं विधाय मध्यकल
शोपरि प्रधानदेवं धूपदीपादिभिः पूजयेत् ततः प्रथमं वा ध्यानम्: सूर्यपुत्रं
महाबाहुं सर्वभूषणभूषितम् सर्वांगसुन्दरं पीतं आस्तिकेनैवनमा
3 म्यहम् अस्तिकं नां तेजसं वन्दे: प्रयातो नसरस्वती वीर्यं ग चेन्द्र
सोवालो मे आयुः रथं इन्द्रियं आस्तिकाय स्वाहा इत्यास्तिकः ॥ म ॥३॥
॥३॥ हाविषधरं नीलांगं [illegible] भयापहम् ॥ सर्पराजं महासत्वं ध्या
येदनन्तकम् ॥ ॐ नमोऽस्तु सर्पेभ्यो ये के च पृथिवीमनु
ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्यः सर्पेभ्यो नमः ॐ शेषाय स्वाहा इत्यनन्तशे
षा ॥ पितरं जगतामाद्यं सप्तसमुद्र [illegible] ध्यायेत् [illegible]

नक्षत्रोद्भवस्य जनितदोषोपशमनार्थं अमुककर्म तत्शान्तिमहं
करिष्ये आचार्यान्वृणुयात् सम्भाराहरणान् वृत्वा स्वविधिना वेदिं
विधाय कलशस्थापनं पूर्वस्यां चतुष्कं स्थाप्य तेषां मध्ये
एकं स्वर्णस्य ... तस्य चाता मूलस्य वामतः ... कायाः कलशं मध्यहि
द्रमयं स्थाप्य ... नैऋत्ये सामान्यं चरं ... यदा जातं ... सप्त
विंशतिछिद्रमयः कलशस्तस्मिन् ... सप्तमृत्तिका धान्यौषधी
मूलं पञ्चरत्नानि पञ्चपल्लवानि निःक्षिप्य शतछिद्रकलशोपरि रक्त
वस्त्रं निधाय तदुपरि ताम्रमयं ... तत्र ... मूर्तिं स्था
प्यपूजयेत् ... गौरी पञ्चवाक्कपालदर्शाच्छिद्रपात्र

हस्तं त्रिशालात्तं ध्यायेत्सर्वांगसुन्दरं ॐ रेवतीद मधुस्मिगोष्ठेऽस्मिंल्लोके
स्मिंजयेह्येकस्य मापगान्न रेवत्यै स्वाहा० पश्चिन्त्यतो शिशुर्जातस्ते न
मंत्रेणाष्टोत्तरशतेन होमः ततःपश्चात् सामान्य नक्षत्र होमः ततः
5 पश्चान्नवग्रहाणां होमः ततो गोदानं ततः स्त्रीपुरुषयोः वस्त्रदानं
ततःपश्चात् द्वादशांगुल जपमालापामे कांस्यपात्रे सर्षपतैलपूर्णे ॥७॥
दंपती वामदक्षिणौ कस्मिन्नरासे शिशुस्तायामुखं पश्येत् ध्यात्वा
प्रधानस्वं तु स्नापयेद्दंपतिं शिशुं पंचामृतोपरि न्यस्य शतच्छिद्र
टोदकैः कम्बलान्तर्हितं कृत्वा कम्बलस्य जलैः शुभैः तत्राभि
षेकमंत्रः सुरास्त्वामभिषिंचन्तु ये च ब्रह्मा: पुरातनाः अलाभि हुतश्च
तुदुश्च क्षाधयाचै अमतुदराः॥ आदित्यावसवो रुद्राः ... वाः

स्वराभयकरं विभुं पितृभ्यः स्वधा पितृभ्यः स्वधा नमः प्रपितामहेभ्यः स्वधा
पितृभ्यः स्वधा नमः अक्षन्न पितरो मदन्त पितरः शुन्धध्वं मघायै स्वाहा इति
मघा० शंखचासुसर्वदोर्भ्यां सिकराङ्गलं पीतवाससं ऐरावतगजं शुभ्रं वज्रह
स्तं नमाम्यहं त्रातारमिन्द्रमिति मंत्रेण ज्येष्ठायै स्वाहा ॐ मतीवपुत्राय
पिवीपरीषामजिनः क्षेपो [illegible] णो त्रातारमिंद्रमवितारमिन्द्रं हवे ह
वे सुहवं शूरमिन्द्रं ह्वयामि शक्रं पुरुहूतमिन्द्रं स्वस्तिनो मघवा
धात्विन्द्रं स्वाहा इति ज्येष्ठा० चतुर्भुजं महाकायं प्रेतवाहं भयाव
हं शक्तिपाशासिशारंगकरं निर्ऋतिमभ्यसेत् ॥ ॐ मामानुयातो
विश्वेदेवैर्मातृभिः संविदानः प्रजापतिर्विश्वकर्मा विभुर्विभुं चतमू
स्वाहा मूलं० प्रधानन्दीपमनिशं [illegible] कारमुग्रपच

पञ्चर्षयो देवव्रतपरायणाः सौशिष्यास्त्वभिषिंचन्तु सदाराः सुदृढव्रताः॥ पर्वतानामरेचो
वध्यः प्रपाणानियतानि च॥ ऐरावतादयो नागाः सप्तर्षिमाद्रिदिग्गजाः शुभाः॥ एते
5 चान्येच बहवः प्रणयाः संपतिवर्द्धनाः॥ योऽसौ वज्रधरो देव आदित्यानां प्रभुर्मतः
सहस्रनयनः शक्रो मूलदोषं व्यपोहतु॥ मुखं यत् सर्वदेवानां सप्तार्चिरमित
॥५॥ द्युतिः ऽग्निनक्षत्रसंभूतं मग्निपीडां व्यपोहतु॥ यः कर्मसाक्षी ॥५॥
भूतानां धर्मो महिषवाहनः ऽकनक्षत्रसंभूतां यमः पीडां व्यपोहतु निर्ऋ
तिः कौणपाद्देवः मयाना निला संभवः खड्गवर्गो निभो
मऽरिष्भमूलदोषं अपोहतु॥ नागपाशधरो देवः संदामकरवाहनः॥
सजलाधिपतिर्वरुणः मूलदोषं अपोहतु प्राणरूपो हि देवानां सदा हस्म

सनातनाः ॥ लोकपालाः प्रयच्छन्तु मंगलानि प्रियंयशः अशिव नो चाभिषिंचंतु
देवाश्चादितिदेवताः ॥ सिद्धाः सरस्वती लक्ष्मीः कीर्तिर्मेधा धृतिः क्रिया ह्रीर्नी
ती ऋद्धिश्चैव कद्रुश्च विनता च तथा नक्षत्राणि मुहूर्त्ताणि अहोरात्रा
णि संध्ययः संवत्सरादिनेशाश्च कलाकाष्ठा तथा लवाः ॥ सप्तैते ऋ
षयश्चैव सदाराः सुहृज्जनाः ॥ मरीचिरत्रिश्च्यवनः पुलहः क्रतुरंगिराः ॥
भृगुः सनत्कुमारश्च सनकश्च सनन्दनः सनातनश्च दक्षश्च
सौभि वलखिल्योऽमत्याः जाबालिः कश्यपो विभुः प्राव श्चैव चव
यनः ॥ दुर्वासाश्च भरद्वाजः कण्वः कात्यायनस्तथा ॥ मार्कंडे
यो दीर्घतपाः शुनःशेफः सुलोचनः ॥ वशिष्ठश्च महातेजाः विश्वा

मित्रः पराशरः ॥ द्वैपायनो भार्गवश्च देवरातो धनंजयः ॥ एते चान्ये

सप्तविंशतिका० अलवर्च्चधारामिषिंचामिसरस्वत्यैभैषज्येन

घरस्व. तैवाचोऽपं प्रतिगृह्णमां ॐ तौर्ये त्विकां दधामि बृहस्पते साम्राज्ये
6 नाभिषिंचामि ॐ देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ता
भ्यां भैषज्येन वीर्यान्नाद्याया भिषिंचामि इन्द्रस्येन्द्रियेणा बलाय श्रि
यै यशसे अभिषिंचामि शिरोमे श्रीर्यशो मुखं त्विषिः केशाश्च श्मश्रूणि
॥६॥ राजा मे प्राणो अमृतं सम्राट् चक्षुर्विराट् श्रोत्रं जिह्वा मे भद्रं वाङ्महो मनो ॥६॥
मनो४ मन्युः स्वराड् भामः मोदाः प्रमोदाः ॐ अंगुलीरंगानि मित्रं मे सहो बाहू मे
बलमिन्द्रियं ॐ हस्तौ मे कर्म वीर्यं आत्मा क्षत्रमुरो मम पृष्ठीर्मे
स्तमुदरं ॐ अंसौ ग्रीवाश्च श्रोणी ऊरू अरत्नी जानुनी विशोमेंगानि
सर्वतः नाभिर्मे चित्तं विज्ञानं पायुर्मे पचितिर्भसद् आनन्दनं दारोवा

स्तश्प्रियः उक्तनक्षत्रजोपीडं धनरोऽत्ययपोहन्तु वृषध्वजश्शूलधरो
भवानीपतिरीश्वरः ॥ पापलग्नेनत्रजोपीडांसनाशयन्तिशंकरः त्रैलोक्ये
यानि भूतानि स्थावराणि चराणि च ॥ ब्रह्मविष्ण्वर्कयुक्तानि ता
न्यपापं हरन्तु वै नवेन कम्बलेनैव दंपती च समावृत्तौ शर्तध्रुग
तैलोपेर्वशपश्चान्तरैं गतैः अभिषिच्याभिधानेन तं चैव लंतंपरित्यजेत्
कृतस्ना नः सपत्नीकः श्वेतमाल्यानुलेपनः ॥ छायादानं ततो
दद्यात्सर्वदोषापनुत्तये आज्यं तं सर्वभूतानां प्रियः स्वस्तिकरः शुचिः
सर्पिस्संक्रान्तिविज्ञेयः पंचगव्योमूलान्तसंभवः सर्वदोषपरित्यक्तो जायते
निरुपद्रवः गोपुरस्सरं गुप्यादायोहिरण्यश्रियं ॥नः ऽ देवमाता

सप्तविंशतिका॰

जले कूपतडागनद्यां वा नाभिमात्रे स्थित्वा भूमौ स्थापयेत् घट श्यो
भवेत्॥ एवं नवभिर्मृत्तिकाभिर्विना सर्वं जले निःक्षिपेत् स्वं कृते विधाने
नदंपत्योस्तु यावत्ययोः निर्विघ्नं जायते न नं कर्ता च स्त्र पायुतः
7 न रते कुलसे नाने: अथ मासे नामधयम् इति शान्त
शान्तिः अथ सावित्री श्यामाक जव गोधूम मुद्ग माष प्रियंगवः
॥७॥ इति सप्त धान्यानि॥ अथ मृत्तिका अश्वस्थानात् उष्ट्रस्थानात् ॥७॥
गजस्थानात् वाल्मीकात् संगमात् ह्रदात् राजद्वारात् चतु
ष्पथात् शमीवश्वत्थाभावे क्षिपिकाधानावरी मुरामांसी वचाकु
ष्ठं शैलेयं रजनी द्वयं शुंठी पंचक मुस्त च सर्वौषधयः स्मृ
ताः अथ पंचरत्नानि सं मोती सोना चांदी तांबा अथ पंचप

सौभाग्यं पापौजं धान्यं पश्यं वार्मिऽस्मि विराजाः प्रतिष्ठितागाश्री यो मे
कामप्रदानारोगा वा लोके स्यमानरः गोमुखा न्निस्तनो वा लो गोमुखा
स्यसमार्जितः पुनर्जीतघृतिध्याग्रन् वंशापत्र द्यात् तं गृहीत्वा
धान्यकं पश्चादापोहिष्ठेति मंत्रितः अभिषिंचेत्ततो ग्रासो मह
ग महान्तसंभवः सर्वदोषपरित्यक्तौ जापतो निरुपद्रवतां गो
रक्षार्थं प्रयत्नेन कर्त्तव्यं चैव हि जानते प्रतिमां च ततो रक्षाद
चार्थाय समाहितः ॥ तत्र मंत्रः देव त्वं निकृन्तिः प्रतापः प्रताप
मूर्तिर्निरामयः उक्तो नत्तत्रैरेवाऽयं प्रथमाय ममप्रभोऽस्ति
संप्रार्थ्य मूर्तिमाचार्यो यनिवेदयेत् ततो ध्यानं सर्वनिर्मा य

मादाय ग्रामाद्दि [illegible] निःक्षिप्य जोऽसौ वस्त्रेणा वेष्ट्यापरिमित

समिध अर्कः पालाशः खदिरः अपामार्गः पिप्पलः उदुम्बरः शमी दूर्वा
कुशाश्च समिधः क्रमात् अथ षष्ठ्योषधीनामानि सहदेवा ३ पुनर्नवा ४ शरपुंखा ५ चक्राङ्की ६ काकजंघा च ७ ॥ लक्ष्मणा ८॥
तुलसिका ॥ ९ ॥ नक्तकर्णधृ ॥ १० ॥ कर्पूरी ॥ ११ ॥ कालपञ्चिका ॥ १२ ॥ ...
काच ॥ १३ ॥ चक्रारा ॥ १४ ॥ श्वेतार्की ॥ १५ ॥ व्याघ्रपर्णिका ॥ १६ ॥ ...ल्ली ॥ १७ ॥
॥ १८ ॥ अश्वगन्धा च ॥ १८ ॥ सुशाली ॥ १९ ॥ गिरिकर्णिका ॥ २० ॥ इन्द्रवारुणी ॥ २१ ॥
अपामार्गः ॥ २२ ॥ शंखपुष्पी ॥ २३ ॥ कुमारिका ॥ २४ ॥ मालती ॥ २५ ॥
अश्वगन्धा च ॥ २६ ॥ निर्गुण्डी ॥ २७ ॥ केसरिका ॥ २८ ॥ वटः ॥ २९ ॥ ब्राह्मी ॥ ३० ॥ मीर
मण्डाश्वत्थः ॥ ३१ ॥ पलाशो ॥ ३२ ॥ अश्वत्थ... ॥ ३३ ॥ चूत ॥ ३४ ॥ श्वेतवच ॥ ३५ ॥

स्नशानि बरगद मूलरि पीपरपकड़िया आम्रजल सर्वतीर्थके ल. कीं
वांग २० जलकूप २० फलश ४ परई ४ दिया ४ मध्यकलश
भात छिद्र १ आच्छादन खाउ वागज्ज २।। दूध नक्षत्र के मूर्त्ति कुश
के रंगी पाच अरघा ताम्र के १ धोती १ अंगोछा १ लहंगा १ फरिया १
उरिया जोर १ कम्बल १ नारा चौरी ८ कुल्सी चिया बांधा के
डाली १ ढुलैची एक रोपिया गज्ज ३ बधी कांधा के चावल अंगु
ल १२ सर्षप नेलसबार सेर पूंगीफल पैतिस ३५ पैसा टका ३५ जने
उ जोर २०।। बहिसब खरा जाम कपड़ा बरतन बागेर हथुधा जूता
खरा ५ २० ब्राह्मणभोजन २०।। मूल कुशीपायसह प्रथमसत ११

॥ ॐ॥

दाडिमी॥८०॥बीजपूराच॥८१॥आमलीचा॥८२॥मवकीतपा॥८३॥भंगरा ॥
॥८४॥ अपःपुष्पी॥८५॥ मुल्हाची॥८६॥ चाटरूषकः॥८७॥ तरंगिरी॥८८॥
गुडूचीचा॥८९॥निशाका॥९०॥शतमूलिका॥९१॥वकुची॥९२॥च
वरीचैव॥९३॥मत्स्येका॥९४॥तुलसीदलो॥९५॥कुशा॥९६॥काशाश्चे
॥९७॥कुमूलं॥९८॥तथासर्षपा॥९९॥मूसकम॥१००॥ अत्रामेचीना॥९॥
कस्तारां हिपरेका शतावरी शतोष अपामार्ग चूर्ण नस्तान सेवोप
भ्रान्तिकम । पत्रस्थानेपतेत नतः स्पर्शे ह्र्दयं नचरेत नदेनेन
तिष्ठिर्जाघ्रः नपोगो नचकरूके ॥ नअत्रचरणा प्राघ्रं हकोने अत्र
पूजने॥जबसनेसर्पे दिन कदाचिद्वियोगने पूजानहोइसकेतव
दिसत्ताइसदिन बीने पूजाकरे ... पिता
जोसकराइननमुने बीनकमुखनदेखे बालकमाना नवनोके अशोचहुत

जम्बू॥३६॥ नदीवट्टो॥३७॥ पर्वतसः॥३८॥ इन्द्रनागो॥३९॥ पार्जुनः॥४०॥ श्रीको॥४१॥
नकुलो॥४२॥ स्मान्तकः॥४३॥ नेपाशालं॥४४॥ नाल्ह॥४५॥ नमालश्च॥४६॥ पाट
ला॥४७॥ वंशपत्रिका॥४८॥ मधूका॥४९॥ क्षीरीबन्धूं॥५०॥ श्रीवृ
क्षो॥५१॥ वहतीद्रुपम॥५२॥ वल्ली॥५३॥ चानिवल्ला॥५४॥ चेत्रपदी॥५५॥
नागवल्लातथा॥५६॥ जीनी॥५७॥ चककुलंश्चैव॥५८॥ कलकी॥५९॥
कदलीतथा॥६०॥ मातुलंगी॥६१॥ जपनीच॥६२॥ वनेनी॥६३॥ सुर गननी:
काम्बधा॥६४॥ होराज्रक्षी॥६५॥ नेपाकुंभी॥६६॥ श्रीपर्णी॥६७॥ मरन
न्तथा॥६८॥ पंचकः॥६९॥ पद्मकश्चैव॥७०॥ नेपाकांचनपुष्पि
का॥७१॥ सिद्धपणीना॥७२॥ मरी॥७३॥ राजादनो॥७४॥ नन्तथा॥
॥७५॥ कुन्दश्चैव॥७६॥ मुकुन्दश्च॥७७॥ गोजिह्वा॥७८॥ नारवंडुवा॥७९॥